

**INTERPROFESSIONAL TA'LIM MODELI ASOSIDA
NEVROLOGIYA FANINI O'QITISHDA KLINIK QAROR QABUL
QILISH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI**

Samatov Zoxidjon Zokirovich

*Namangan davlat universiteti, tibbiyot fakulteti, klinik fanlar kafedrası
o'qituvchisi*

Annotatsiya: *Ushbu tezisda interprofessional ta'lim (Interprofessional Education – IPE) modeli asosida nevrologiya fanini o'qitish jarayonida talabalarning klinik qaror qabul qilish kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari tahlil qilinadi. Tadqiqotda turli tibbiy yo'nalishlar talabalari o'rtasida jamoaviy klinik muhokamalar, integratsiyalashgan klinik keyslar va hamkorlikka asoslangan o'quv mashg'ulotlari klinik fikrlash, diagnostik tahlil va professional kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qilishi asoslab beriladi. Natijalar interprofessional ta'lim modeli nevrologiya fanini o'qitishda klinik qaror qabul qilish sifatini oshirishda samarali metodik yondashuv ekanligini ko'rsatadi.*

Kalit so'zlar: *interprofessional ta'lim, nevrologiya ta'limi, klinik qaror qabul qilish, jamoaviy o'qitish, klinik fikrlash, kompetensiyaga asoslangan ta'lim.*

Kirish

Zamonaviy sog'liqni saqlash tizimi ko'p tarmoqli jamoaviy faoliyatga asoslangan bo'lib, bemorlarni samarali davolash jarayonida turli tibbiy mutaxassislar — shifokorlar, hamshiralar, laboratoriya mutaxassislari, reabilitologlar va boshqa sog'liqni saqlash xodimlarining hamkorlikda ishlashi muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli bo'lajak shifokorlarni tayyorlash jarayonida nafaqat individual klinik bilim va ko'nikmalarni shakllantirish, balki jamoa bilan ishlash, hamkorlikda klinik qaror qabul qilish va professional kommunikatsiya kompetensiyalarini rivojlantirish zarur hisoblanadi. Nevrologiya

fani murakkab diagnostik jarayonlari, ko'plab differensial tashxis variantlari va ko'p bosqichli davolash strategiyalari bilan ajralib turadi, bu esa klinik qaror qabul qilish jarayonida jamoaviy yondashuvning muhimligini yanada oshiradi.

An'anaviy ta'lim tizimida tibbiyot fanlari ko'pincha alohida-alohida o'qitilib, talabalar turli mutaxassislik vakillari bilan integratsiyalashgan o'quv faoliyatida yetarli darajada ishtirok etmaydi. Natijada real klinik amaliyotda jamoaviy ishlash ko'nikmalarining yetishmasligi kuzatilishi mumkin. Interprofessional ta'lim modeli esa turli tibbiy yo'nalish talabalari uchun umumiy klinik mashg'ulotlar tashkil etish orqali ularning o'zaro hamkorlikda ishlash, muammolarni jamoa bilan tahlil qilish va kompleks klinik qarorlar qabul qilish kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shuning uchun nevrologiya fanini o'qitishda interprofessional ta'lim modelini joriy etish klinik fikrlashni rivojlantirish, bemor holatini kompleks baholash va multidissiplinar yondashuv asosida davolash strategiyasini tanlash ko'nikmalarini shakllantirishda muhim pedagogik omil hisoblanadi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi — interprofessional ta'lim modeli asosida nevrologiya fanini o'qitish jarayonida talabalar klinik qaror qabul qilish kompetensiyasini rivojlantirish metodikasini asoslash va uning pedagogik samaradorligini aniqlashdan iborat.

Asosiy qism

Interprofessional ta'lim modeli o'quv jarayonini turli tibbiy yo'nalishlarda tahsil olayotgan talabalar ishtirokida tashkil etish orqali multidissiplinar klinik fikrlashni shakllantirishga yo'naltiriladi. Nevrologiya fanini o'qitishda mazkur modelni qo'llash bemor holatini kompleks baholash, klinik simptomlarni turli mutaxassislik nuqtai nazaridan tahlil qilish va davolash strategiyasini jamoaviy tarzda ishlab chiqish imkonini beradi. Bunday yondashuv talabalarning nafaqat individual bilimlarini mustahkamlaydi, balki professional muloqot, liderlik va hamkorlik kompetensiyalarini ham rivojlantiradi.

Interprofessional ta'lim asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar odatda integratsiyalashgan klinik keyslar, simulyatsion klinik vaziyatlar, jamoaviy

muhoakamar va rolga asoslangan treninglar shaklida o'tkaziladi. Masalan, nevrologik bemor holatini tahlil qilish jarayonida bir guruh talabalar shifokor, boshqalar hamshira, laboratoriya mutaxassisi yoki reabilitolog roliga ishtirok etib, bemorning klinik ko'rsatkichlari, laborator tahlillari va instrumental tekshiruv natijalarini birgalikda baholaydi. Ushbu jarayon klinik qaror qabul qilish bosqichlarini chuqur anglash, diagnostik xatolarni kamaytirish va kompleks yondashuv asosida davolash rejasini ishlab chiqish ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi.

Bundan tashqari, interprofessional ta'lim modelida reflektiv tahlil muhim o'rin tutadi. Mashg'ulot yakunida talabalar jamoaviy faoliyat natijalarini tahlil qilib, qabul qilingan klinik qarorlarning afzallik va kamchiliklarini muhoakama qiladi. Bu esa tanqidiy fikrlash, o'z faoliyatini baholash va kelgusida klinik qarorlarni yanada asosli qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, interprofessional o'qitish jarayonida qatnashgan talabalar klinik vaziyatlarni tahlil qilishda yanada faol, asoslangan va tezkor qarorlar qabul qilish qobiliyatiga ega bo'ladilar.

Shuningdek, interprofessional ta'lim modelining raqamli simulyatsiya texnologiyalari va virtual klinik platformalar bilan integratsiyasi uning samaradorligini yanada oshiradi. Virtual klinik simulyatsiyalar turli mutaxassislik talabalari o'rtasida masofaviy hamkorlikni tashkil etish, murakkab nevrologik holatlarni ko'p marotaba tahlil qilish va xavfsiz o'quv muhitida klinik qaror qabul qilish tajribasini orttirish imkonini beradi. Natijada talabalar real klinik amaliyotga tayyor, jamoaviy ishlash tajribasiga ega bo'lgan mutaxassislar sifatida shakllanadi.

Xulosa

Interprofessional ta'lim modeli asosida nevrologiya fanini o'qitish talabalarning klinik qaror qabul qilish, jamoaviy ishlash va professional kommunikatsiya kompetensiyalarini rivojlantirishda yuqori pedagogik samaradorlikka ega ekanligi bilan ajralib turadi. Integratsiyalashgan klinik keyslar, simulyatsion mashg'ulotlar va jamoaviy muhoakamar asosida tashkil etilgan o'quv jarayoni talabalarni real klinik faoliyatga yanada puxta tayyorlashga xizmat qiladi.

Shu sababli tibbiyot ta'limi tizimida interprofessional ta'lim modelini keng joriy etish klinik fanlarni o'qitish sifatini oshirishning muhim pedagogik omillaridan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Qarori PQ-4884. "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida, 2020-yil.
2. Rustamov M. USE OF MODERN METHODS IN TEACHING "INFORMATION TECHNOLOGY" IN MEDICAL EDUCATION //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. A7. – C. 30-33.
3. Rustamov M. IMPROVING THE METHODOLOGY OF TEACHING THE SUBJECT "INFORMATION TECHNOLOGIES AND MODELING OF TECHNOLOGICAL PROCESSES" IN AN INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. B7. – C. 58-61.
4. Rustamov M. Rustamov Murodil Makhammadzhanov TEACHING COMPUTER SCIENCE IN HIGHER EDUCATION: PROBLEMS AND SOLUTIONS: The rapid development of information and communication technologies in our country is due to state support, which allows us to confidently enter the world information community //Архив исследований. – 2020. – C. 5-5.
5. Rustamov M. ENHANCE STUDENTS'KNOWLEDGE AND SKILLS WITH MULTIMEDIA TOOLS IN AN INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. B10. – C. 43-45.
6. RUSTAMOV M. TIBBIY TA'LIMDA INNOVATION TA'LIM METODLARI VA TA'LIM VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI (AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA JARAYONLARNI MATEMATIK MODELLASHTIRISH FANIGA TADBIQI MISOLIDA) //News of the NUUZ. – 2024. – T. 1. – №. 1.5. 1. – C. 197-199.